

Ornö 3 augusti 2026

adressat

Sophantering i Haninge skärgård

Vi i Föreningen Ornöborna vill med detta brev lämna synpunkter och tankar och även informera er om situationen för fast- och fritidsboende i skärgården och hur sophanteringssystemet "Sortera hemma" kommer att påverka sophanteringen i skärgården.

Det verkar som om beslutsfattarna i Haninge kommun inte har någon kunskap om hur förutsättningarna för fastighetsnära källsortering ser ut på en glesbebyggd skärgårdsö. Infrastrukturen på skärgårdsöarna består mestadels av enskilda vägar. Många av dem är underdimensionerade för tung trafik. På Ornö finns det bara en länsväg som går tvärs över ön.

Då marken på Ornö till största del ägs av några få ägare omöjliggör det för vissa kunder att uppfylla SRV:s krav gällande förutsättningarna för tömning. De kunder som arrenderar sin tomt kan inte söka bygglov för någon annans mark.

Vi anser att Huddinge kommun får bli en pilotstudie av SRV:s "Sortera hemma". Efter en provotid på minst en årscykel bör en noggrann utvärdering göras. Först efter en utredning som fastställer möjligheterna till att genomföra en glesbygdsanpassad modell av "Sortera hemma" kan ett beslut fattas.

Utifrån den information som SRV så här långt lämnat via sin webbplats har vi ett antal frågor som vi gärna vill ha belysta av ditt parti.

1. Med ett tämligen begränsat antal fastboende året runt men med betydligt många fler fritidsboende, hur är det tänkt att sophämtningen ska ske på öar som Rånö, Nåttarö, Ålö, Utö, Björkö, Ornö, Kymendö, Fivesätraön, Mefjärd och Fjärdlång?

2. I Haninge kommuns översiktsplan (1) beskrivs skärgården som ett område med höga natur-, kultur- och rekreationsvärden. Kommunens ambition är att utveckla skärgården som ett attraktivt område för friluftsliv och besöksnäring, vilket rimligen innebär att antalet besökare förväntas öka. Mot denna bakgrund efterfrågar vi en redovisning från ditt parti av hur Haninge kommun och SRV Återvinning AB (SRV) har planerat för den ökade mängden avfall som besökare genererar.

Hur anser ni att besökarnas avfall ska hanteras utan att ytterligare belasta fast- eller fritidsboende eller försämra skärgårdens natur- och kulturmiljö?

3. För Ornö med en större del fastboende än andra öar och med betydligt fler fritidsboende kommer "Sortera hemma" att innebära en stor ansamling avfallskärl utefter mindre vägar. I till exempel Mörbyfjärdens tomtområde (ca 320 fastigheter) är vägarna smala och det är tätt emellan fastigheterna, åtta fastigheter (oftast på båda sidor av vägen) per 100 meter. Detta innebär att var åttonde vecka när samtliga tre avfallskärl ska ställas ut för tömning så kommer det att stå 24 avfallskärl inom 100 meter eller totalt 960 avfallskärl i hela området. Det blir ett mycket stort antal avfallskärl som kommer att behöva tömmas samtidigt, vilket riskerar att skapa praktiska problem och påverka både framkomlighet och arbetsmiljö.

Hur har ni resonerat kring detta och vilka riskbedömningar har gjorts?

Vilka praktiska lösningar ligger till grund för planeringen?

4. I till exempel Mörbyfjärden kommer det på vägarna i området att stå mellan cirka 30 och 100 avfallskärl uppställda för tömning. För många fastigheter är det en större nivåskillnad mellan väg och fastighetens infart än vad avfallsföreskrifterna (2) anger varför avfallskärnen inför tömning kommer att placeras i direkt anslutning till vägen, vilket med stor sannolikhet kommer att påverka framkomligheten på vägen. Oavsett var på Ornö eller omkringliggande öar där bostadsområden för fast- och/eller fritidsboende finns så kommer gaturummet att domineras av ett stort antal avfallskärl, vilket försämrar områdenas estetiska värden. Boendemiljön försämras genom att vägarna kommer att präglas av uppställda avfallskärl i stället för den öppna, välordnade och välkomnande miljö som finns i dag.

Hur har ni resonerat över boendemiljön med tanke på att det periodvis ska stå upp till 100 avfallskärl uppställda i direkt anslutning till en och samma väg?

5. Fritidsboende vistas i sin fastighet med olika långa intervaller. Inför avresa från ön ställs de avfallskärl som är aktuella för tömning ut, oftast i direkt anslutning till farbar väg. När kärlen är tömda kommer dessa att stå kvar i direkt anslutning till vägen tills fastighetsägaren återkommer till ön och kan flytta undan avfallskärlen. Vid oväder riskerar avfallskärl att blåsa omkull och bli liggande på vägen vilket kommer att påverka framkomligheten för boende och inte minst för räddningstjänsten och brandväret på Ornö.

Hur har ni resonerat avseende framkomligheten på vägarna?

6. Om avfallskärlet inte är tillgängligt för tömning, med andra ord om det har vält omkull med innehåll så kommer det inte att tömmas (2) utan det får ligga kvar på platsen. Detta innebär att djur kan komma åt innehållet i avfallskärlet vilket kan medföra att djuret riskerar få i sig skadliga matrester eller skadligt material.

Hur ser ni på detta?

Vi vill även lyfta några frågor som rör Kymendös gemensamma sopanläggning och avfallshanteringen under perioden 1 oktober–30 april. I nuläget förekommer det ingen sophämtning på Kymendö under perioden 1 oktober – 30 april, trots att SRV debiterar fastboende på Kymendö för den servicen.

7. På Kymendö finns fastboende som är beroende av den gemensamma sopanläggningen för sina hushållssopor.

Hur är det tänkt att fastboende på Kymendö ska hantera sitt hushållsavfall?

Hur säkerställs tömningen av hushållssopor för de fastboende på Kymendö under perioden 1 oktober–30 april?

8. Vi vill också uppmärksamma er på att den gemensamma sopanläggningen på Kymendö, som är avsedd för fastboende, används av fler än den är avsedd för. Efter den 1 oktober används anläggningen även av båtgäster, det rörliga friluftslivet och fritidsboende på öarna runt Kymendö.

Hur ser ni på detta?

9. Som tidigare nämnts så SRV upphör med sophämtningen på Kymendö och öarna runt Kymendö under perioden 1 oktober–30 april, därför väljer många fritidsboende på öarna runt Kymendö att lämna sina hushållssopor i Kymendös gemensamma sopanläggning. Detsamma gäller båtgäster och det rörliga friluftslivet. Avfallet är dessutom ofta osorterat, vilket innebär en ökad belastning på anläggningen. Vi önskar även få svar på följande:

Hur har kommunen och SRV planerat att hantera den ökade mängden avfall i Kymendös gemensamma sopanläggning under perioden 1 oktober–30 april?

Hur säkerställs att de fastboende inte drabbas av överfulla kärl eller bristande avfallshantering när anläggningen används av flera olika grupper som avfallsanläggningen inte är avsedd för?

Vilka åtgärder planeras för att upprätthålla en fungerande och miljömässigt hållbar avfallshantering på Kymendö under vinterhalvåret dvs 1 oktober – 30 april?

Vi ser fram emot ett tydligt svar på hur ditt parti och SRV avser att säkerställa en fungerande avfallshantering för både de fastboende och den ökade belastning som uppstår genom båtgäster, det rörliga friluftslivet och fritidsboende på Kymendö och på öarna runt Kymendö.

På sin webbplats skriver SRV att "en lösning för fastighetsnära insamling i skärgården utreds och att mer information kommer" (3). Föreningen Ornöborna noterar att i varken Reviderade avfallsföreskrifter 2027 (4) eller i Reviderad avfallsplan 2027 (5) finns utförlig information om den fastighetsnära insamlingen i skärgården. I den reviderade avfallsplanen 2027 (5) påtalar Haninge kommun att:

"Matavfallsinsamling och fastighetsnära insamling för förpackningar och tidningar, genom systemet "Sortera Hemma" erbjuds i hela kommunerna utom på öar, men det är bara knappt 10 % av en- och tvåbostadshusen som använder den tjänsten."

Vidare informerar Haninge kommun (4) enligt tabell 3 och 4, som omfattar Ornö, hämtningsintervall för matavfall och restavfall med mera samtidigt som det av tabell 4 framgår att utredning av förutsättningarna för fastighetsnära insamling pågår. Föreningen Ornöborna emotser era kommenterar utifrån Reviderad avfallsplan 2027

Ornöborna

Föreningen för fast- och fritidsboende

och Reviderade avfallsföreskrifter 2027 och hur ni anser att de ska tillämpas för fast- och fritidsboende i skärgården?

Detta brev är frågor som fastighetsägare på Ornö med omkringliggande öar ställer sig. Hur kommer "Sortera hemma" att fungera?

Vi som förening arbetar för en ökad befolkning på Ornö och för att stärka gemenskapen mellan fast- och fritidsboende och verka för en humanistisk, teknisk och ekonomisk utveckling på Ornö med en god social service som bidrar till en attraktiv, trygg och hållbar livsmiljö för fast- och fritidsboende och verksamma på Ornö med omkringliggande öar.

Vi ser fram emot att få ta del av era svar. Så, vänligen e-posta ert svar till info@ornoborna.se

Vi kommer att lägga ut denna text på Föreningen Ornöbornas webbplats och vi vet att många fast- och fritidsboende på Ornö med omkringliggande öar är intresserade av ert svar.

Soliga sommarhälsningar
Styrelsen, Föreningen Ornöborna

Per-Erik Åkerman, ordförande
Bo Granström, vice ordförande
Beryl Granström, sekreterare
Gunnel Wärn Hede, kassör
Mona Wahlström, ledamot
Göran Ekström, adjungerad ledamot

Referenser

1. Haninge kommun, Översiktsplan
<https://www.haninge.se/bygga-trafik-och-miljo/stadsutveckling-planer-och-byggprojekt/samhallsplanering/oversiktsplan/>
Hämtad: 2026-07-31
2. Haninge kommun. Avfallsföreskrifter 2026
<https://www.srvatervinning.se/download/18.4db9323419c98915e08c7c5/1772195940839/Avfallsf%C3%B6reskrifter%20Haninge%202026.pdf>
Hämtad:2026-07-16.
3. SRV Återvinning AB, webbplats.
<https://www.srvatervinning.se/avfallshamtning/sortera-hemma/fritidshus-fni>
Hämtad: 2026-07-16.
4. Haninge kommun. Reviderade avfallsföreskrifter 2027 (srvatervinning.se)
https://www.haninge.se/49f61d/contentassets/bd2b8dc8343542d9bfadc1a585f4cc84/avfallsforeskrifter-2027-haninge_utställning.pdf
Hämtad: 2026-07-16.
5. Haninge kommun. Reviderad avfallsplan 2027 (srvatervinning.se)
https://www.haninge.se/49f61d/contentassets/bd2b8dc8343542d9bfadc1a585f4cc84/srv_avfallsplan_ver3_utställning.pdf
Hämtad: 2026-07-16.